

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia economie, buget și finanțe

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr.105

tel.: 37322/ 26-85-73

www.parlament.md

2012

CEB Nr. 6/631

RAPORT

asupra proiectului de Lege pentru modificarea și
completarea unor acte legislative
(nr.2977 din 10.12.2012, lectura a doua)

Comisia economie, buget și finanțe a examinat în lectura a doua proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (în continuare - proiectul de Lege) prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și raportează următoarele.

Propunerile și obiecțiile parvenite din partea Comisiilor permanente de specialitate ale Parlamentului, deputaților în Parlament și Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului au fost sistematizate și examinate pentru lectura a doua și sînt reflectate în sinteza rezultatelor examinării lor, care este parte integrantă a raportului Comisiei.

Luînd în considerație cele expuse, Comisia economie, buget și finanțe propune examinarea și adoptarea proiectului de Lege în a doua lectură.

Veaceslav IONIȚĂ,
Președintele Comisiei

Sinteza
asupra propunerilor Comisiilor permanente, a deputaților și Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului
la proiectul Legii privind modificarea și completarea unor acte legislative
(nr. 2977 din 10.12.2012)

Nr d/o	Legea în vigoare	Expunerea în proiectul de Lege	Obiecția sau propunerea Comisiei respective, Deputatului, Guvernului sau Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului	Decizia Comisiei, argumentele de rigoare și formula finală
	La Articolul I -Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21 iulie 1995			
1.			Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului Proiectul de lege prevede unele reglementări ce pot genera discuții privind constituționalitatea măsurilor de restricționare sau de limitare a dreptului de proprietate a acționarilor de bună credință garantată de Constituție. Din aceste considerente, este oportună examinarea suplimentară a aspectelor de constituționalitate a normelor juridice menționate de către specialiștii în domeniu (art.1 pct.6 art.15 ⁶ , art.15 ⁷ , art.V, art.VI).	Nu se acceptă. Aceste limitări sunt corelate condițiilor din art. 1, protocol I al Convenției Europene a Drepturilor Omului și jurisprudenței CEDO în acest domeniu (<i>Vinzarea forțată a acțiunilor de către acționarii minoritari în cadrul procedurilor de squeeze – out nu încalcă dreptul la proprietate (Bramelid and Malmström v. Sweden, 1982, ECHR)</i>) Restricțiile sunt prevăzute de lege, justificate de un interes public, necesare într-o societate democratică, proporționale scopului urmărit.
2.	Articolul 3. Noțiuni principale În sensul prezentei legi se utilizează următoarele noțiuni:	1. La articolul 3: noțiunea „sucursală” va avea următorul conținut: „ <i>sucursală</i> – o persoană aflată în relație cu o	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului La pct.1, norma de modificare a noțiunii ”persoană” se va amplasa înaintea normei ce prevede expunerea în redacție nouă a noțiunii	Se acceptă. În cadrul redactării proiectului de Lege se vor efectua modificările respective.

<p><i>persoană</i> – persoană fizică sau juridică, asociație sau grup de persoane acționând în comun, înregistrate ca atare sau nu;</p> <p><i>sucursală</i> – orice persoană juridică în care o altă persoană juridică sau un grup de persoane acționând în comun dețin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - echivalentul de 50 la sută sau mai mult de acțiuni cu drept de vot; - o cotă substanțială care permite acestei alte persoane juridice sau grup de persoane să exercite un control real asupra managementului sucursalei și activității ei. 	<p>întreprindere-mamă, în una din situațiile prevăzute la noțiunea „întreprindere-mamă”. În sensul prezentei noțiuni, toate sucursalele unei întreprinderi-mamă, care la rândul său este o sucursală a altei întreprinderi-mamă, sînt considerate sucursale ale celei din urmă;”;</p> <p>la noțiunea „persoană”, cuvintele „în comun” se substituie prin cuvîntul „concertat”.</p>	<p>”sucursală”, întru respectarea succesiunii redacționale și operaționale de efectuare a modificărilor în text.</p> <p>Deputatul Valeriu Streleț Articolul 1 pct. 1 din proiect (Articolul 3 din Legea instituțiilor financiare) se modifică și se completează cu următorul text: „ <i>„fondurile proprii</i> – suma totală a următoarelor:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Acțiuni ordinare; b) Acțiuni preferențiale cu dividende nefixate și acțiuni preferențiale cu dividende fixate necumulative emise cu termen nelimitat; c) Surplus de capital (mijloace bănești obținute de la comercializarea acțiunilor peste valoarea nominală (fixată), incluse în punctele a) și b); d) Profitul nedistribuit și rezervele obținute sau majorate ca rezultat al distribuirii profitului; e) Minus mărimea calculată dar nerezervată a reducerilor pentru pierderi la active și angajamente condiționale; f) Minus suma totală a imobilizărilor necorporale nete;” <p>noțiunea „capital reglementat”, se expune în următoarea redacție: <i>„capital reglementat</i> – fondurile proprii pe care instituția financiară trebuie să le mențină în</p>	<p>Nu se acceptă. Legiuitorul operează cu 2 noțiuni distincte, cu regimuri juridice diferite: capital inițial și capital reglementat. Noțiunea de capital inițial este utilizată doar pentru etapa de constituire a unei banci. Astfel, Legea instituțiilor financiare prevede expres - capitalul minim necesar pentru constituirea bancii - 100 mln lei (art.5 Legea instituțiilor financiare). Noțiunea de capital reglementat este utilizată în etapa ulterioară, de desfășurare propriu-zisă a activității bancare. În scopul asigurării stabilității și siguranței activității desfășurate legiuitorul a imputernicit Banca Națională să stabilească cerințe cu privire la fondurile proprii pe care o bancă trebuie să le mențină pe parcursul activității. Aceste cerințe includ</p>
--	--	---	---

			conformitate cu prezenta lege; ”	suma minima, elementele care intra in calculul fondurilor proprii, conditiile si limitele in care acestea pot fi luate in considerare si sunt denumite generic de catre legiuitor "capital reglementat"(art.3 Legea institutiilor financiare). Legea stabileste doar nivelul minim al capitalului reglementat - 100 mln lei (art.14 Legea institutiilor financiare)).
3.	Articolul 7. Decizia privind eliberarea licenței (2) Banca Națională eliberează licență numai dacă este pe deplin convinsă că: ...b) calificarea, experiența și integritatea morală a administratorilor și acționarilor cu cote substanțiale corespund business-planului și activităților financiare pentru care banca va primi licență;	3. Articolul 7: la alineatul (2), litera b) va avea următorul conținut: „b) calificarea, experiența și integritatea morală a administratorilor și achizitorilor potențiali sînt adecvate din perspectiva necesității asigurării unei administrări prudente și sănătoase și corespund business-planului și activităților financiare pentru care banca va primi licența. La evaluarea achizitorilor potențiali se au în vedere prevederile art. 15 - 15 ³ ;”;	Comisia economie, buget și finanțe alineatul (2), litera b) va avea următorul conținut: „b) calificarea, experiența și integritatea morală a administratorilor, acționarilor cu cote substanțiale și achizitorilor potențiali sînt adecvate din perspectiva necesității asigurării unei administrări prudente și sănătoase și corespund business-planului și activităților financiare pentru care banca va primi licența. La evaluarea achizitorilor potențiali se au în vedere prevederile art. 15 - 15 ³ ;”;	Se acceptă.
4.	Articolul 10. Retragera licenței (1) Banca Națională poate retrage licența băncii în cazul în care: j) acționarii băncii nu respectă condițiile prevăzute de lege pentru asigurarea unei gestiuni prudente a băncii ori	4. Articolul 10: la alineatul (1): litera j), cuvîntul „acționarii” se substituie prin cuvintele „deținătorii direcți și indirecti de acțiuni ale”, iar cuvintele „gestiuni prudente” se substituie prin cuvintele „administrări prudente și	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului La pct.4 referitor la norma de modificare a art.10 alin.(1) lit.j) și pct.6 art.15 ³ alin.(1) cu scop de rigoare juridică și redacțională urmează a se concretiza și defini sintagma ”administrare prudentă și sănătoasă”, deoarece legislația în vigoare nu operează cu noțiunea de administrare sănătoasă și nu determină criteriile	Nu se acceptă. Legislația în vigoare operează cu termenul „management sănătos” (a se vedea articolele 39, 61, 82 din Legea nr. 171 din 11.07.2012 privind piața de capital), „concurență sănătoasă” (a se vedea Legea nr. 166 din 11.07.2012 pentru aprobarea strategiei

	nu permit efectuarea unei supravegheri eficiente;	sănătoase”;	sau gradul de sănătate.	naționale de dezvoltare Moldova 2020), fără a specifica criteriile sau gradul de sănătate. Termenul de “administrare sănătoasă” este unul specific guvernării corporative în sectorul financiar (a se vedea, spre exemplu, Directiva 2006/48 privind inițierea și exercitarea activității instituțiilor de credit).
5.	Articolul 15. Restricțiile privind proprietatea și cotele	5. Articolul 15 va avea următorul cuprins: „Articolul 15. Restricțiile privind cotele de participare în capitalul social al băncii ...(5) Persoanele care sînt împuternicite, conform legii, să înregistreze transferul dreptului de proprietate asupra acțiunilor băncii vor face înregistrările respective numai cu condiția prezentării permisiunii prealabile a Băncii Naționale, în cazurile prevăzute de prezenta lege. Comisia Națională a Pieței Financiare, în comun cu Banca Națională, va emite acte normative în vederea reglementării procedurii de înregistrare a transferului dreptului de proprietate asupra acțiunilor băncilor. (6) În aplicarea prevederilor prezentului articol și ale art. 15 ¹ - 15 ⁶ , calculul drepturilor de vot se realizează conform actelor normative ale Băncii	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului La pct.5 art.15 alin.(5) propoziția a doua (CNPFP în comun cu BNM va emite acte normative în vederea reglementării <i>procedurii de înregistrare a transferului dreptului de proprietate</i> asupra acțiunilor băncilor), alin.(6) și (7) (calculul drepturilor de vot, <i>Lista jurisdicțiilor</i> ce nu implementează standardele internaționale de transparență este stabilită prin actele normative ale BNM); la pct.6 art.15 ¹ alin.(1) (<i>circumstanțele obiective</i> în care nu se aplică prevederile art.15 alin.(1) - stabilite conform actelor normative ale BNM), art.15 ² (2) (<i>condițiile în care se consideră că mai multe persoane acționează concertat</i> în calitate de achizitori potențiali se stabilesc prin actele normative ale BNM), art.15 ³ alin.(5) (<i>criteriile</i> prevăzute la alin.(1), <i>lista de informații și documente</i> pentru realizarea evaluării se detaliază prin actele normative ale BNM), pct. 6 (care este pct.7 de fapt) art.28 alin.(9) (<i>limitele</i> prevăzute la alin.(7) <i>pot fi depășite</i> doar în <i>situații excepționale</i>), atenționăm că, normele juridice primare, inclusiv cele de ordin procedural, pentru a avea valoare juridică urmează a fi reglementate prin lege. Actele normative ale BNM sau cele adoptate în comun	Nu se acceptă. Cu referire la prevederea în proiect a competențelor autorităților publice - Banca Națională și Comisia Națională a Pieței Financiare - de a emite reglementări constatăm următoarele. Discreția administrativă este un concept fundamental în dreptul administrativ, care presupune capacitatea autorităților publice de a dispune de o înaltă marjă de apreciere în activitățile desfășurate, inclusiv în procesul de emiteră a reglementărilor. O atare libertate de decizie este importantă pentru a conferi suplețe și promptitudine deciziilor administrative. Limitele discreției administrative sunt conturate de mandatul acordat de către legiuitor autorității publice vizate. În acest context, opinăm că legiuitorul a conferit competențe largi Băncii Naționale de a reglementa activitatea pe piața bancară, iar normele propuse se încadrează în acest mandat.

		<p>Naționale coordonate cu Comisia Națională a Pieței Financiare.</p> <p>(7) Persoanele rezidente în jurisdicțiile ce nu implementează standardele internaționale de transparență, nu pot deține direct sau indirect cote de participare în capitalul social al băncilor. Lista jurisdicțiilor referite în prezentul alineat este stabilită prin actele normative ale Băncii Naționale”;</p>	<p>cu CNPF nu pot substitui actele legislative adoptarea cărora ține de competența exclusivă a Parlamentului conform prevederilor constituționale stabilite la art.66 lit.a) și lit.c), art.72 alin.(3) lit.i) alin.(4). Normele invocate din textul proiectului de lege urmează a fi revăzute, redactate și concretizate pentru a nu aduce atingere reglementărilor constituționale, principiilor generale ale legiferării stabilite la art.4 alin.(3) din Legea nr.780/2001, precum și pentru a asigura gradul necesar de transparență și accesibilitate. Asemenea reglementări sunt restricționate prin Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr.235-XVI din 20.07.2006, care, însă nu se referă la activitatea de întreprinzător din domeniul financiar.</p>	<p>Mandatul de reglementare a supraveghetorului bancar este, oarecum, mai complex decât competențele de reglementare conferite autorităților administrației publice, ținând cont de caracterul foarte specializat al activității bancare, care reclamă competențe speciale ale reglementatorului, precum și de importanța asigurării adoptării rapide a deciziilor în acest sector. Specificul activității de reglementare în sectorul financiar a fost recunoscut și prin Legea nr. 235-XVI din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și Legea nr. 161 din 22.07.2011 privind implementarea ghișeului unic în desfășurarea activității de întreprinzător, care au exceptat expres reglementările în sectorul financiar de la principiile generale de reglementare.</p> <p>Totodată, urmează de atenționat și asupra faptului, că actele normative emise atât de Banca Națională a Moldovei, cât și de către Comisia Națională a Pieței Financiare sînt expuse expertizei juridice și întregistrării la Ministerul Justiției.</p>
6.			<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>Totodată, atenționăm asupra numerotării incorecte a punctelor ce urmează după pct.6 al art.I, care necesită a fi corectate (pct.6 – pct.9</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În cadrul redactării proiectului de Lege se vor efectua modificările respective.</p>

7.		<p>6. Se introduc articolele 15¹-15⁷ cu următorul conținut: „Articolul 15¹. Exceptarea de la obligația de solicitare în prealabil a permisiunii (1) Prevederea alin. (1) din art. 15 nu se aplică în circumstanțe obiective, stabilite conform actelor normative ale Băncii Naționale. În acest caz, exercițiul dreptului de vot, al dreptului de convocare și desfășurare a adunării generale, al dreptului de a introduce chestiuni în ordinea de zi, al dreptului de a propune candidați pentru membrii consiliului societății, ai organului executiv și ai comisiei de cenzori este suspendat de drept din data achiziției până la data eliberării permisiunii Băncii Naționale în condițiile prevăzute de prezenta lege. Pentru ținerea adunării generale a acționarilor sînt aplicabile prevederile art. 15⁶ alin. (4). Banca Națională informează achizitorul despre incidența prevederilor vizînd suspendarea exercițiului drepturilor prevăzute la prezentul alineat, în termen de 5 zile de la data la care a</p>	<p>vor deveni pct.7 – pct.10) Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului La pct.6 art.15¹ alin.(1) norma ce atribuie dreptul BNM de a stabili circumstanțele obiective în care nu se aplică prevederile art.15 alin.(1) conține elemente de coruptibilitate și necesită a fi revăzută și concretizată. Structura alineatului respectiv, de asemenea, necesită a fi revăzută pentru o mai bună sistematizare a normelor.</p>	<p>Nu se acceptă. O listă exhaustivă a circumstanțelor în care nu va fi posibilă respectarea prevederilor art. 15 alin. (1) nu poate fi prevăzută și consacrată într-un act legislativ. Asemenea circumstanțe pot fi multiple și urmează a fi evaluate în fiecare caz concret. Ceea ce urmează a fi reținut, este faptul că pentru a face incidentă această normă, circumstanțele respective trebuie să survină independent de voința persoanei vizate.</p>
----	--	---	---	---

		aflat despre achiziția realizată în condițiile prezentului alineat.		
8.		<p>Articolul 15². Solicitarea permisiunii prealabile</p> <p>....(7) Dacă Banca Națională hotărăște să refuze eliberarea permisiunii prealabile, comunică în scris achizitorului potențial decizia sa, în termen de 2 zile lucrătoare de la data adoptării acesteia și fără a depăși termenul prevăzut pentru realizarea evaluării, indicând și motivele care au stat la baza deciziei. Banca Națională poate face publică decizia.</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>La art.15² alin.(7) urmează a fi revăzut din punct de vedere redacțional după cum urmează: ”Decizia motivată a Băncii Naționale privind refuzul eliberării permisiunii prealabile se comunică în scris achizitorului potențial în termen de 2 zile lucrătoare de la data adoptării.”. Cît privește caracterul permisiv al normei ce prevede posibilitatea BNM de a face publică decizia de refuz, aceasta conține risc de subiectivism ce necesită a fi evitată fie prin omiterea normei, fie prin aplicarea acesteia tuturor subiecților.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>O prevedere similară se regăsește în art. 19 din Directiva 2006/48. Publicarea acestor decizii este importantă pentru a conferi transparență, previzibilitate deciziilor BNM. În același timp, o prevedere absolută vizînd publicarea tuturor deciziilor nu este posibilă, ținînd cont de multiplele aspecte ce pot fi relevante în acest caz. Spre exemplu, în cazul unor decizii ce vizează persoane fizice, reglementările din domeniul protecției datelor cu caracter personal urmează a fi luate în considerație (a se vedea, spre exemplu, Cauza Schecke, C-92/09 and C-93/09, judecată de Curtea de Justiție Europeană, care s-a pronunțat în favoarea examinării în fiecare caz a scopurilor, necesității și proporționalității măsurilor de publicare a acestor date, Opinia 2012/C 147/01 a Supraveghetorului European a Datelor cu Caracter Personal, ș.a. similare).</p>
		<p>(8) Banca Națională remite solicitantului permisiunea prealabilă în termen de 2 zile lucrătoare de la data adoptării hotărîrii respective.</p> <p>În cazul eliberării permisiunii prealabile, Banca Națională</p>	<p>La art.15² alin.(8) propoziția a doua necesită a fi revăzută și concretizată pentru a nu permite tălmăciri diferite și contradictorii și pentru a exclude apariția unor elemente de coruptibilitate. Astfel, se va specifica termenul maxim și termenul maximal de prelungire avute în vedere, precum și condițiile ce au</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Este o normă preluată din art. 19 al Directivei 2006/48.</p>

		poate stabili un termen maxim, care nu poate fi mai mic de trei luni, pentru finalizarea achiziției propuse și poate prelungi acest termen dacă este necesar.	determinat necesitatea de prelungire a acestora.	
9.		<p>Articolul 15³. Evaluarea achizitorului potențial</p> <p>(1) La examinarea solicitării prevăzute la art. 15², în vederea asigurării unei administrări prudente și sănătoase a băncii și luând în considerare posibila influență a achizitorului potențial asupra băncii, Banca Națională evaluează dacă calitatea achizitorului potențial, inclusiv soliditatea financiară a acestuia în raport cu achiziția propusă, sînt potrivite și adecvate, prin examinarea cumulativă a următoarelor criterii:</p> <p>...b) calificarea, reputația și experiența oricărei persoane care va activa în calitate de administrator al băncii, ca rezultat al achiziției propuse;</p> <p>...d) capacitatea băncii de a respecta cerințele prudențiale înaintate față de bancă, conform prevederilor legislației în vigoare, în special a cerinței ca grupul financiar din care va face parte să aibă o structură care să permită exercitarea unei supravegheri eficiente, realizarea schimbului eficient de informații între autoritățile competente și determinarea</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>La art.15³ alin.(1):</p> <p>- la lit.b) cuvintele "oricărei persoane ca va activa în calitate de administrator al băncii, ca rezultat al achiziției băncii" se vor substitui cu cuvintele "administratorului băncii";</p> <p>- la lit.d) se va concretiza norma ce se referă la "realizarea schimbului eficient de informații între autoritățile competente și determinarea repartizării competențelor între aceste autorități";</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>-lit b) rămîne în varianta propusă de autor. Norma este preluată din Directiva 2006/48 și are drept scop abilitarea supraveghetorului bancar cu dreptul de a evalua achizițiile prin care se urmărește schimbarea managementului băncii. Prezentarea unor potențiali candidați în funcțiile de membru al organelor de conducere, odată cu setul de acte necesare pentru evaluarea achiziției este o practică obișnuită în cazul transferului unor cote semnificative, de control, din capitalul băncii .</p> <p>-lit d) rămîne în varianta propusă de autor. Norma este preluată din Directiva 2006/48 și are drept scop asigurarea capacității supraveghetorului bancar de a realiza supravegherea continuă a băncii și a acționarilor acesteia. În eventualitatea în care, drept urmare a achiziției, banca va deveni parte a unui grup financiar, ale cărui elemente sunt situate în jurisdicții obscure, netransparente, cu</p>

		<p>repartizării competențelor între aceste autorități;</p> <p>e) existența unor motive rezonabile de a suspecta că, în ceea ce privește achiziția propusă, este sau a fost săvârșită o infracțiune ori o tentativă a infracțiunii de spălare a banilor sau de finanțare a actelor de terorism, în sensul prevederilor legislației în domeniu, sau că prin achiziția propusă un asemenea risc ar putea crește;</p> <p>f) existența unor motive rezonabile de a suspecta că beneficiarul efectiv al achiziției propuse este o altă persoană decât cea declarată Băncii Naționale.</p>	<p>- la lit.e) norma necesită a fi revăzută și concretizată în aspectul ce ține de determinarea subiectivă a "existenței unor motive rezonabile de a suspecta" săvârșirea unei infracțiuni sau a tentativei de săvârșire a acesteia, în scop de rigoare juridică și redacțională, această obiecție este valabilă și pentru norma lit.f).</p>	<p>autorități necooperante, achiziția urmează a fi respinsă.</p> <p>-lit. e) și f) rămân în varianta propusă de autor. "Motive rezonabile de a suspecta" - este o normă preluată din art. 19a al Directivei 2006/48. Ținând cont de sensibilitatea domeniului bancar și impactul direct al perturbărilor din acesta asupra economiei, precum și de pericolul pe care îl comportă eventuala preluare a controlului asupra băncilor de către persoane implicate în activități de spălare a banilor, o asemenea interdicție este fundamentată și servește întregii societăți. Probarea infracțiunilor din domeniul spălării banilor este dificilă și necesită eforturi complexe/transfrontaliere ale autorităților publice. Din aceste considerente, tergiversarea deciziei de acordare a permisiunii prealabile pînă la adoptarea unei hotărîri de judecată pe marginea acestui caz, sau, și mai grav, acordarea permisiunii în pofida unor circumstanțe care relevă cu un înalt grad de certitudine activități de spălare a banilor pot cauza prejudicii atât intereselor private, cât și celor publice.</p>
--	--	---	--	---

10.		<p>Articolul 15⁵. Informări subsecvente ale Băncii Naționale</p> <p>(1) Banca informează Banca Națională despre orice dobândire sau înstrăinare directă sau indirectă a cotelor de participare în capitalul său care depășește 5%, 20%, 33%, 50% sau ca urmare a căreia banca devine sucursală, respectiv se situează sub nivelurile prevăzute la art. 15⁴, precum și despre orice fapte sau circumstanțe care generează suspiciunea că asemenea dobândire sau înstrăinare a avut loc fără respectarea cerințelor prezentei legi, în termen de trei zile lucrătoare de la data la care a luat cunoștință de aceasta.</p> <p>(3) Orice deținător direct sau indirect de cotă în capitalul social al unei bănci prezintă Băncii Naționale, la cererea acesteia, informația aferentă activității sale, inclusiv rapoartele sale financiare anuale, declarațiile de venituri, precum și altă informație necesară efectuării evaluării prudențiale, în modul și în condițiile</p>	<p>Comisia economie, buget și finanțe</p> <p>Alin.(1) de expus în următoarea redacție: „(1) Banca informează Banca Națională despre orice dobândire sau înstrăinare directă sau indirectă a cotelor de participare în capitalul său care depășește 5%, 20%, 33%, 50% sau ca urmare a căreia banca devine sucursală, respectiv se situează sub nivelurile prevăzute la art. 15⁴, precum și despre orice fapte sau circumstanțe care generează suspiciunea că asemenea dobândire sau înstrăinare a avut loc fără respectarea cerințelor prezentei legi și a actelor normative ale Băncii Naționale, în termen de trei zile lucrătoare de la data la care a luat cunoștință de aceasta.”</p> <p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>La art. 15⁵ alin.(3) și alin.(5) urmează a fi explicată posibilitatea aplicării în practică a normelor, pentru a exclude elementele de ordin declarativ.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Art.15⁵ alin.(3) și alin.(5) - stabilesc obligația acționarilor de furnizare a informațiilor. Piața bancară este una calificată, cu investiții mari și investitori profesioniști. asemenea acorduri de activitate concertată (explicite sau implicite) sunt frecvent întâlnite în domeniu și normele propuse vin doar să clarifice obligațiile participanților.</p>

	<p>prevăzute prin actele normative ale Băncii Naționale.</p> <p>...(5) Banca Națională va fi informată despre orice acord, indiferent de forma în care a fost încheiat, care are drept obiect sau efect exercitarea concertată a dreptului de vot în cadrul adunărilor generale ale acționarilor băncii sau în cadrul adunărilor generale ale persoanelor care exercită controlul asupra băncii, activitatea concertată în cadrul administrării băncii sau a persoanelor care exercită controlul asupra acesteia, sau exercitarea dreptului de a desemna majoritatea membrilor consiliului sau ai organului executiv al băncii, sau a persoanelor care exercită controlul asupra acesteia. Această obligație revine participanților la acord și organelor de conducere ale băncii sau ale persoanelor la care acest acord se referă și urmează a fi executată în termen de 5 zile lucrătoare de la semnarea acordului sau din ziua în care devin cunoscute circumstanțele care relevă existența acestuia, atunci când acordul nu este încheiat în</p>	
--	---	--

11.		<p>formă scrisă.</p> <p>Articolul 15⁶. Nerespectarea cerințelor privind calitatea acționariatului</p> <p>(1) În cazul în care deținătorul direct sau indirect de cotă substanțială nu mai îndeplinește cerințele prevăzute de lege și de actele normative ale Băncii Naționale emise în aplicarea acesteia privind calitatea acționariatului unei bănci sau exercită asupra acesteia o influență de natură să periclitaze administrarea prudentă și sănătoasă a băncii, precum și atunci când deținătorul direct sau indirect sau beneficiarul efectiv al acestuia nu a furnizat Băncii Naționale informații care relevă cu certitudine identitatea beneficiarului efectiv, Banca Națională dispune măsurile adecvate pentru încetarea acestei situații. În acest sens, independent de alte măsuri sau sancțiuni care pot fi aplicate băncii, administratorilor acesteia, deținătorului direct și indirect de cotă substanțială în capitalul social al băncii și beneficiarului efectiv al acestuia, Banca Națională</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>La art.15⁶ alin.(1), textul alineatului urmează a fi divizat în mai multe alineate deoarece are o structură prea complexă. În special, aceasta se referă la propoziția a doua care stabilește că BNM poate dispune următoarele măsuri adecvate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - retragerea permisiunii prealabile acordate în temeiul art.15; - dispunerea suspendării exercitării drepturilor de vot aferente acestor acțiuni; - suspendarea exercitării dreptului de convocare și desfășurare a adunării generale; - suspendarea exercitării dreptului de a introduce chestiuni în ordinea de zi; - suspendarea exercitării dreptului de a propune candidați pentru membrii consiliului societății, organului executiv și ai comisiei de cenzori; - suspendarea exercitării dreptului de a primi dividende; - suspendarea exercitării dreptului de vânzare a acțiunilor deținute de către persoana al cărei drept de vot a fost suspendat; - institui administrarea specială în cazul în care BNM retrage permisiunea prealabilă deținătorilor de cotă substanțială în capitalul social al băncii care deține cumulativ mai mult de 50% în capitalul social al băncii. <p>În raport cu norma dispozitivă prevăzută în prima propoziție, care conține reglementări privind încălcarea cerințelor stabilite de lege sau de actele normative ale BNM referitoare la calitatea acționarului unei bănci sau exercitarea asupra acesteia a influenței de natură să</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Redacția propusă în proiect permite aplicarea măsurilor respective în mod cumulativ sau alternativ, în dependență de cazurile vizate și scopurile supraveghetorului bancar. O eventuală reformulare este susceptibilă de interpretări.</p> <p>Divizarea articolului va genera dificultăți, deoarece va fi necesară revizuirea proiectului de Lege, luând în considerație multiplele trimitiri la articolul 15⁶.</p>
-----	--	--	--	--

		<p>poate retrage permisiunea prealabilă acordată în temeiul art. 15, dispune suspendarea exercitării drepturilor de vot aferente acestor acțiuni, a dreptului de convocare și desfășurare a adunării generale, a dreptului de a introduce chestiuni în ordinea de zi, a dreptului de a propune candidați pentru membrii consiliului societății, organului executiv și ai comisiei de cenzori, a dreptului de a primi dividende, vânzarea de către persoana al cărei drept de vot a fost suspendat a acțiunilor deținute și/sau, în cazul în care Banca Națională retrage permisiunea prealabilă deținătorilor de cotă substanțială în capitalul social al băncii care dețin cumulativ mai mult de 50% în capitalul social al băncii, instituirea administrării speciale.</p> <p>(3) Persoanele față de care s-au dispus măsurile prevăzute la alin. (1) nu mai pot deține direct sau indirect noi acțiuni ale băncii respective.</p>	<p>pericliteze administrarea prudentă și sănătoasă, precum și prezentarea informației despre deținătorul direct sau indirect sau beneficiarul efectiv al acestuia, caracterul permisiv al normelor de aplicare a măsurilor adecvate de restricționare/suspendare aplicate de BNM poate avea ca efect apariția unor elemente de subiectivism la aprecierea fiecărui caz în parte. Această situație comportă riscuri (nu exclude riscul) de adoptare a unor măsuri abuzive, în lipsa posibilității de contestare, atacare a deciziilor BNM privind aplicarea măsurilor adecvate, în sensul posibilității de apreciere a gradului de argumentare și justificare a acestora, de determinare a oportunității deciziei pe cale judiciară (conform art.38 alin.(5⁴) și alin.(7) din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr.548-XIII din 21.07.1995).</p> <p>Potrivit alin.(3) al art.15⁶, în cazul aplicării măsurii de retragere de către a BNM a permisiunii prealabile, legea va dispune în mod imperativ, înstrăinarea acțiunilor deținătorului de cotă substanțială respectivi, fără a le oferi posibilitatea de a argumenta sau de a justifica acțiunile sale de care sunt suspectați, sau de a avea posibilitatea de a colecta informațiile și documentele justificative. Asemenea</p>	<p>Nu se acceptă. Normele dispozitive sunt inerente domeniului bancar. Băncile prestează servicii de interes public (mecanism de transmisie a politicii monetare, sisteme de plăți, creditare, etc.). Ținând cont de importanța majoră a băncilor și a serviciilor prestate de acestea pentru societate, primordială este</p>
--	--	--	---	--

			<p>reglementări riscă de a produce nu doar efectele scontate ale autorilor, ci și la pierderea credibilității acționarilor de bună credință în stabilitatea, imparțialitatea, obiectivitatea deciziilor BNM și a cadrului legislativ din domeniu.</p> <p>La art.15⁶ alin.(3) se prevede interdicția persoanei față de care s-au dispus aplicarea măsurilor adecvate prevăzute la alin.(1) de a mai deține direct sau indirect noi acțiuni ale băncii respective. Această normă de sancțiune este de genul sancțiunilor de privare a persoanei fizice sau juridice de dreptul de a desfășura o anumită activitate, ce fac obiectul de reglementare a Codului contravențional sau a Codului penal cu o diferență considerabilă ce constă în aplicarea permanentă și fără drept de atac. Considerăm că, asemenea norme de restricționare necesită a fi examinate suplimentar în vederea aducerii în concordanță cu cadrul juridic existent și prevederile constituționale stabilite la art.20, 21, 46, 54, 55, 114 și 120 din Constituție care garantează că:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. - Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție. - Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale. - Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate. - În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și 	<p>asigurarea continuității activității unei bănci, iar aplicarea sancțiunilor este doar un mecanism care asigură acest scop. Corespunzător, în anumite cazuri, cînd este vizată o bancă de importanță sistemică, spre exemplu, poate fi decisă neaplicarea unor măsuri prevăzute la acest articol, dacă acestea vor conduce la consecințe mai grave pentru sistemul bancar (de ex – suspendarea exercițiului dreptului de vot al tuturor acționarilor, care va bloca activitatea băncii și, corespunzător, va periclita funcționarea întregului sistem).</p> <p>Argumentele părților, susținute de acte justificative, vor fi ascultate și luate în considerație pînă la retragerea permisiunii prealabile. Decizia adoptată de BNM va fi una informată și fundamentată, și va putea fi contestată în instanța de judecată.</p>
--	--	--	---	--

		<p>(4) Acțiunile la care dreptul de vot este suspendat se exclud din calcul la convocarea adunării generale a acționarilor și la stabilirea cvorumului. Acționarii al căror exercițiu al dreptului de vot nu este suspendat pot ține adunarea generală și pot să ia</p>	<p>libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.</p> <p>- Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngerii decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. Prevederile menționate nu admit restrîngerea drepturilor privind accesul liber la justiție și prezumția nevinovăției. Iar restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.</p> <p>- Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.</p> <p>- Este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărîri definitive ale instanțelor judecătorești.</p> <p>Aceste garanții constituționale se atribuie și la normele art.15⁷ ale pct.6, precum și la normele art.II pct.2, art.VI și art.VII din proiect.</p> <p>Comisia economie, buget și finanțe</p> <p>Alin.(4) de exclus, deoarece poate duce la cazuri cînd deținătorii a mai puțin de 50 la sută din acțiuni pot lua decizii vitale în cadrul adunării, fără a fi luată în considerație opinia majorității.</p>	<p>Se acceptă.</p>
--	--	---	---	--------------------

		orice hotărîre de competența acesteia, cu majoritatea prevăzută de lege sau, după caz, de actul de constituire, majoritatea respectivă fiind raportată în acest caz la totalul capitalului social deținut de acționarii în cauză, prin derogare de la prevederile legislației.		
12.	Articolul 26. Activități financiare permise băncilor (1) Băncile pot desfășura, în limita licenței acordate, următoarele activități:		Comisia economie, buget și finanțe De completat proiectul de Lege cu un punct în următoarea redacție: „Alineatul (1) articolul 26 se completează cu litera n) cu următorul cuprins: „în calitate de agent bancassurase”;;” respectiv, litera n) devine lit.o).	Se acceptă.
13.		Articolul III. – Articolul 54 din Legea nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 1-4, art.1), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu alineatele (3¹)-(3⁴) cu următorul cuprins: „(3¹) Lista acționarilor băncii care au dreptul să participe la adunarea generală este nulă în absența opiniei scrise a Băncii Naționale cu privire la aceasta. (3²) În termen de cel puțin 25 zile pînă la ținerea adunării generale ordinare și de cel puțin 15 zile pînă la ținerea adunării generale extraordinare, registratorul remite Băncii Naționale lista acționarilor	Comisia economie, buget și finanțe Articolul III de exclus, iar la articolul I., modificările și completările la Legea instituțiilor financiare se completează la pct.6 cu articolul 15 ⁸ cu următorul cuprins: “ Articolul 15⁸ . Lista acționarilor cu drept de participare la adunarea generală a acționarilor (1) Cu cel puțin 7 zile înainte de ținerea adunării generale a acționarilor, banca sau persoanele care convoacă adunarea generală extraordinară a acționarilor prezintă Băncii Naționale lista acționarilor cu drept de participare la adunarea generală a acționarilor. (2) Nu mai tîrziu de 3 zile înainte de data desfășurării adunării generale a acționarilor, Registratorul independent care ține registrul deținătorilor de valori mobiliare ale băncii și deținătorii nominali sînt obligați să informeze banca comercială și persoanele care convoacă adunarea generală extraordinară a acționarilor	Se acceptă.

	<p>băncii care au dreptul să participe la adunarea generală. În termen de 5 zile de la data primirii listei acționarilor băncii, Banca Națională remite registratorului opinia scrisă referitoare la aceasta.</p> <p>(3³) În cazul operării modificărilor în lista acționarilor băncii, în aceeași zi, registratorul remite Băncii Naționale lista modificată. În termen de 3 zile de la data primirii listei modificate a acționarilor băncii, Banca Națională remite registratorului opina scrisă referitoare la aceasta.</p> <p>(3⁴) Lipsa obiecțiilor Băncii Naționale cu privire la lista acționarilor nu conduce la validarea drepturilor acționarilor, suspendate sau limitate în temeiul legii.”; se introduce alineatul (5¹) cu următorul cuprins: „(5¹) Lista acționarilor băncii nu poate fi modificată în termen de 5 zile pînă la data desfășurării adunării generale a acționarilor băncii.”</p>	<p>despre orice transfer al dreptului de proprietate asupra acțiunilor băncii care are loc după data întocmirii listei acționarilor.</p> <p>(3) Datele obținute conform alin.(2) se prezintă Băncii Naționale de către bancă sau persoanele care convoacă adunarea generală a acționarilor nu mai tîrziu de 2 zile înainte de data desfășurării acesteia.</p> <p>(4) Banca Națională examinează documentele prezentate conform alin.(1) și alin.(3) și remite Comisiei de înregistrare a participanților la adunarea generală a acționarilor băncii, precum și băncii sau persoanei care convoacă adunarea generală a acționarilor opinia scrisă referitoare la lista acționarilor.</p> <p>(5) Lista acționarilor băncii care au dreptul să participe la adunarea generală este nulă în absența opiniei scrise a Băncii Naționale cu privire la aceasta.</p> <p>(6) Prin derogare de la prevederile lit.c) alin. (5) art.54 din Legea nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni lista acționarilor băncii nu poate fi modificată în termen de 3 zile pînă la data desfășurării adunării generale a acționarilor băncii.”</p>	
14.	<p>Articolul V. – Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, nr. 225-XV din 30 mai 2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 111-115, art. 451), cu modificările și completările ulterioare, se completează</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>Referitor la reglementările art.V din proiect, care prevăd completarea Codului de procedură civilă nr.225-XV din 30.05.2003:</p> <p>La pct.1. Necesitatea completării Codului de procedură civilă cu o normă ce prevede că instanța de judecată poate dispune transmiterea</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea de completare a Codului de procedură civilă cu art. art.242¹ este condiționată de necesitatea excluderii cazurilor de transmitere a acțiunilor băncii, în baza unor hotărâri judecătorești, de la un acționar la altul în contul</p>

	<p>după cum urmează:</p> <p>1. Se introduce articolul 242¹ cu următorul cuprins: „Articolul 242¹. Transmiterea acțiunilor băncilor în temeiul hotărârii de judecată Instanța judecătorească poate dispune transmiterea acțiunilor băncilor numai în cazul în care aceste acțiuni constituie obiectul material al litigiului.”</p> <p>2. Articolul 471 alineatul (1) se completează cu litera (h) cu următorul cuprins: „(h) prin hotărâre judecătorească este dispusă transmiterea acțiunilor băncii comerciale licențiate în Republica Moldova. În acest caz, recunoașterea executării silite a hotărârii judecătorești străine este admisă numai cu condiția prezentării permisiunii Băncii Naționale pentru deținerea cotei substanțiale în capitalul băncii sau a avizului Băncii Naționale privind posibilitatea deținerii acțiunilor fără permisiune prealabilă.”</p>	<p>acțiunilor băncilor numai în cazul în care aceste acțiuni constituie obiectul material al litigiului, urmează a fi explicată și argumentată pentru a exclude tălmăcirile diferite în raport cu competențele constituționale ale instanțelor judecătorești și a dreptului de acces la justiție. Totodată, considerăm că în redacția propusă, norma art.242¹ nu poate constitui obiect de reglementare a Codului de procedură civilă.</p> <p>La pct.2, norma de completare a art.471 alin.(1) cu lit.h) necesită a fi examinată în raport cu angajamentele Republicii Moldova asumate prin tratatele internaționale la care este parte și cu reglementările Codului civil Cartea a cincea, titlul II pentru a nu admite apariția unor dificultăți de aplicare a acestora.</p>	<p>stingerii unor datorii (uneori create în mod artificial).</p> <p>Considerăm oportun de a menține și propunerea de completare a art.471 alin.(1) cu lit.h), deoarece această normă vine să completeze prevederile Legii instituțiilor financiare, care prevede că transferul unei cote de participare la capitalul băncii se efectuează exclusiv cu permisiunea prealabilă scrisă a Băncii Naționale, sub sancțiunea nulității absolute, inclusiv în baza hotărârilor judecătorești definitive ori a tranzacțiilor sau a altor acte juridice efectuate ca urmare a acestor hotărâri.</p>
15.	<p>Articolul VI. – (1) Persoanele rezidente în jurisdicțiile ce nu implementează standardele internaționale de</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>La art.VI și art.VII din proiect, suplimentar la obiecțiile și argumentele invocate la pct.11 din prezentul aviz, și fără a</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Lista jurisdicțiilor urmează a fi compilată în temeiul evaluărilor la capitolul transparență realizate de către organismele internaționale cu</p>

		<p>transparență, care dețin, direct sau indirect, cote de participare în capitalul social al băncilor, vor înstrăina aceste cote în decurs de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi. Lista jurisdicțiilor referite în prezentul alineat este stabilită prin actele normative ale Băncii Naționale.</p> <p>(2) În cazul nerespectării obligației prevăzute la alin. (1), devin incidente prevederile propozițiilor a doua și a treia din alin. (2) al art. 15⁶.</p> <p>Articolul VII. – Acționarii și deținătorii indirecti de cote substanțiale în capitalul băncilor, dobândite pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi, vor remite Băncii Naționale informația privind beneficiarii efectivi ai acestora, precum și orice altă informație solicitată de Banca Națională pentru confirmarea identității beneficiarilor efectivi, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, în caz contrar fiind aplicabile prevederile articolului 15⁶ din Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21 iulie 1995.</p>	<p>diminua importanța proiectului de lege în general, menționăm următoarele.</p> <p>Normele juridice care prevăd că persoanele rezidente în jurisdicțiile ce nu implementează standardele internaționale de transparență, care dețin, direct sau indirect, cote de participare în capitalul social al băncilor, vor înstrăina aceste cote în decurs de un an de la data în care aceste jurisdicții au fost calificate conform actelor normative ale BNM ca jurisdicții ce nu implementează standardele internaționale de transparență sau de la data intrării în vigoare a prezentei legi necesită a fi examinate ținînd cont de următoarele aspecte de ordin juridic:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Normele de reglementare a standardelor internaționale de transparență menționate în text necesită a fi specificate cu indicarea denumirii depline a actului prin care au fost adoptate, a numărului articolului sau punctului de referire, cu specificarea actului de aderare a BNM sau a Republicii Moldova, pentru a exclude caracterul declarativ și evaziv ale acestora, și întru respectarea rigorilor juridice de redactare. - Noțiunea, modul de determinare și lista jurisdicțiilor menționate în textul proiectului de lege urmează a fi reglementate prin lege, în vederea excluderii tălmăcirilor diferite și contradictorii și în vederea implementării principiului legalității, transparenței oportunității și previzibilității reglementărilor respective. - Caracterul retroactiv al normelor (art.VI și art.VII) nu poate fi justificat și acceptat în condițiile cadrului juridic existent. <p>Conform prevederilor art.46 din Legea</p>	<p>atribuții în domeniu – spre ex., OECD, FMI. Această listă urmează a fi aptă de a fi modificată rapid, ținînd cont de modificările intervenite în listele emise de organisme internaționale.</p> <p>Nu se acceptă. La Art. VI și VII – cu referire la principiul neretroactivității legii, atenționăm asupra următoarelor.</p>
--	--	---	---	---

			<p>nr.780/2001, actul legislativ produce efecte numai în timpul cît este în vigoare și nu poate fi retroactiv sau ultraactiv. Iar potrivit Hotărîrii Curții Constituționale nr.32 din 29.10.1998 privind interpretarea art.76 din Constituția Republicii Moldova "Intrarea în vigoare a legii", legea intră în vigoare la data publicării în "Monitorul Oficial al Republicii Moldova" ori la data indicată expres în textul acesteia, dar care nu poate să preceadă data publicării.</p> <p>Raporturile juridice supuse examinării cad sub incidența art.6 din Codul civil care prevede expres că: "Legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare." Astfel, legea nouă nu poate produce efecte juridice în cazul acțiunilor băncii, dobîndite în mod legal pînă la intrarea în vigoare a acesteia.</p> <p>Normele juridice respective (noi) pot produce efecte juridice doar situațiilor juridice în curs de realizare și situațiilor juridice realizate după intrarea în vigoare a acestora. În caz contrar, acestea vor aduce atingere prevederilor constituționale stabilite la art.76 din Constituție.</p> <p>Totodată, normele prevăzute la art.1 pct.6 art.15⁷, art.VI și art.VII și normele ce reies direct sau indirect din prevederile acestora pot aduce atingere dreptului la proprietate privată și protecția acesteia garantat prin art.46, art.127 și art.128 din Constituție.</p> <p>Atenționăm că, deși normele</p>	<p>Dispozițiile vizate nu comportă un caracter retroactiv, ci reglementează conduita viitoare a deținătorilor de acțiuni, rezidenți ai unor zone calificate drept netransparente.</p> <p>În plus, dispozițiile art. 22 din Constituție (privind neretroactivitatea legii) se rezumă la aceea că nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decît cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos. Corespunzător, acest principiu este aplicabil exclusiv în domeniul răspunderii juridice. Curtea Constituțională, prin Hotărîrea Nr.26 din 23.05.2002 a statuat că principiul neretroactivității legii nu este un principiu cu caracter absolut, admițînd retroactivitatea normelor juridice în care legiuitorul a stabilit expres că ele se vor aplica retroactiv. Dreptul legiuitorului de a reglementa retroactiv este reținut și prin dispoziția primei propoziții din pct. 5 al Hotărîrii Curții</p>
--	--	--	---	--

			<p>constituționale prevăd posibilitatea stabilirii unor condiții speciale de reglementare prin lege, și reieșind din interesele naționale aceste reglementări transpun și dezvoltă normele constituționale, ținând cont de totalitatea principiilor și garanțiilor stabilite de Constituție și principiile generale ale legiferării. Faptul dat nu oferă posibilitatea de adoptare a unor norme de restricționare, condiționare legate de adoptarea eventuală a unor acte normative subordonate legii (de către BNM).</p> <p>În cazul adoptării unor norme ce vor avea ca efect restrângerea dreptului de proprietate, urmează a fi prevăzute măsurile necesare care să asigure respectarea condițiilor stabilite la art.54 din Constituție: ”Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.”</p> <p>”Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”</p> <p>Aceasta înseamnă adoptarea unei legi speciale pentru cazurile avute în vedere, precum și garantarea posibilității de atac a deciziilor BNM în instanța de judecată.</p>	
16.		<p>Articolul VIII. – În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi,</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>Cît privește termenul de 6 luni stabilit la art.VII</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Prima liniuță se completează cu textul ”,cu excepția listei</p>

		<p>Banca Națională: va elabora și va adopta actele normative necesare punerii în aplicare a prezentei legi; va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile prezentei legi.</p>	<p>și art.VIII din proiect pentru întreprinderea unor activități de către BNM, acesta necesită a fi examinat reieșind din faptul că termenul de înstrăinare a acțiunilor este de un an din data intrării în vigoare a legii, iar aplicarea <i>de facto</i>, va avea loc doar după întreprinderea unor acțiuni concrete de către BNM, adică după 6 luni. Prin aceasta termenul de un an se reduce la 6 luni, iar aplicarea legii va fi posibilă doar după adoptarea actelor normative ale BNM menționate în textul proiectului de lege (adoptarea listelor jurisdicțiilor, condițiilor, documentelor, informațiilor etc.). Data punerii în aplicare a actelor subordonate legii, adoptate întru executarea ei, trebuie să corespundă cu data punerii în aplicare a legii.</p>	<p>jurisdicțiilor ce nu implementează standardele internaționale de transparență, care va fi elaborată și adoptată în termen de o lună de la data intrării în vigoare a prezentei legi”.</p>
17.			<p>Comisia economie, buget și finanțe Se propune a fi incluse în proiectul de Lege următoarele modificări și completări: „Codul de executare al Republicii Moldova nr.443-XV din 24.12.2004 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 214-220, art. 704), cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează: a) Articolul 93 alineatul (4) va avea următorul cuprins: “Valorile mobiliare se expun de către executorul judecătoresc spre vânzare, în modul stabilit de legislația cu privire la piața valorilor mobiliare.”.</p> <p>„Codul civil al Republicii Moldova nr.1107-XV din 06.06.2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 82-86, art. 661), cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>

			<p>a) Articolul 572 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins: “(3) Valorile mobiliare nu pot fi transmise direct în contul achitării datoriei dintre două părți.”;</p> <p>b) Alineatul (1) al articolului 665 în final se completează cu următoarele cuvinte “, cu excepția valorilor mobiliare.”.</p>	
--	--	--	--	--

Handwritten signature